

نخستین روزنامه صبح البرز

پیام

سال دوازدهم دوره جدید، شماره ۲۸۷۱ (شماره مسلسل ۲۲۸۷۱، سال بیست و سوم) دوشنبه ۱۲ / آبان / ۱۴۰۴ ۱۳ / جمادی الاول / ۱۴۴۷ 03 / November / 2025 ۸ صفحه، قیمت ۱۵۰۰۰ تومان

@Payamashna

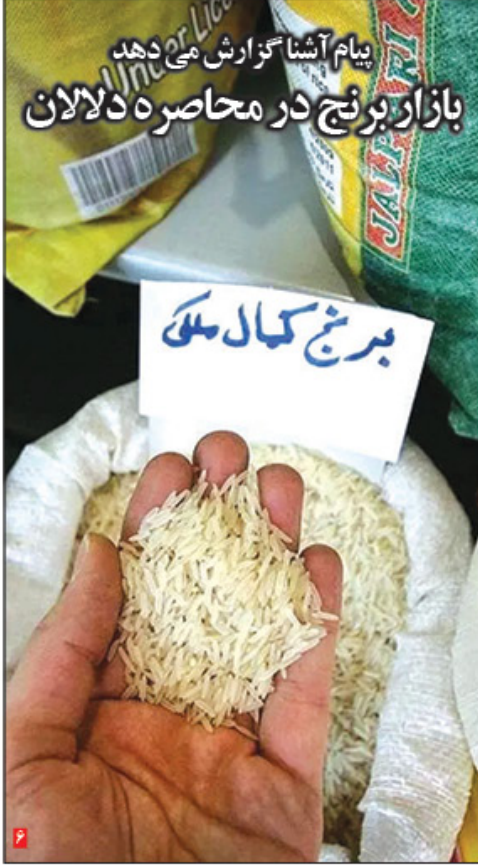
فالیاف، توافق دولت با تلگرام از اساس کذب است

کاهش مصرف انرژی و سازگاری با محیط زیست با نشان ملی «سرو سبز»

آغاز نخستین جشنواره «سرای امید» در البرز با هدف حمایت از استعداد های جوان موسیقی

پیام آشنا گزارش می دهد

اقتصاد ایران گرفتار التهاب و سوداگری

یک کارشناس اقتصادی معتقد است که افزایش فشار نقدینگی، ضعف در مهار تورم، از مهم ترین عواملی است که به التهاب بازار و رشد بی رویه قیمت کالاهای اساسی زامن زده است.

نایب قهرمانی «مشکات» در تور جهانی تنیس ایتالیا

بهره دوری همه چیز است

دکتر مهرباب کیارسی:

پزشکیان در دیدار با مدیران صنعت هسته ای کشور: تأسیسات هسته ای را دوباره و با قدرت بیشتری می سازیم

رئیس جمهور بیان اینکه متأسفانه تبلیغات جهتدار به گونه ای القا کرده که «هسته ای» مترادف ساخت سلاح است. گفت: تنها ذراتی از پیمانه های ناهمگون و غیرکسانی این حوزه ساخت بمب است و مابقی این صنعت در خدمت رفع نیازهای اساسی بشر قرار دارد. قصد و اراده ما از گسترش این صنعت، پاسخ گویی به نیازهای مردم و ارتقای رفاه کشورمان است. نه تولید سلاح.

پزشکیان با تأکید بر ضرورت برنامه ریزی راهبردی برای کسب سهم از بازار جهانی رادیودرورها افزود: فعالیتهای کنونی بسیار ارزشمند است اما لازم است به موازات تأمین نیازهای داخلی، برای توسعه و صادرات محصولات نیز برنامه ریزی و بازاریابی حرفه ای انجام شود و قطعا کیفیت اثر بخشی و قیمت مناسب محصولات ما را پیشترت رفقت خواهد کرد.

پزشکیان با بیان اینکه دشمنیها و ترویر به ویژه سوخت های فسیلی گفت: روزانه میلیون ها پیکه نفت و گاز با ارزش بالا را می سوزانیم و علاوه بر آلودگی زیست محیطی، از ظرفیتهای علمی برای خلق ارزش افزوده غفلت می کنیم. حال چالش بر عهده دانشمندان و نخبگان کشور است و همین توانمندیهاست که دشمن را نگران کرده و موجب خصومت آنان با دانشمندان ایرانی شده است. آنها دانشمندان ما را ترور می کنند چرا که می توانند بازار را از آنها بگیرند. در جامعه ما توانمندی ایجاد و ویسنگی کشور واقع کنند. رئیس جمهور با تأکید بر نقش دانشگاههای نسل چهارم در حل مسائل کلان کشور افزود:

رئیس جمهور با تأکید بر ضرورت برنامه ریزی راهبردی برای کسب سهم از بازار جهانی رادیودرورها افزود: فعالیتهای کنونی بسیار ارزشمند است اما لازم است به موازات تأمین نیازهای داخلی، برای توسعه و صادرات محصولات نیز برنامه ریزی و بازاریابی حرفه ای انجام شود و قطعا کیفیت اثر بخشی و قیمت مناسب محصولات ما را پیشترت رفقت خواهد کرد.

پزشکیان با بیان اینکه دشمنیها و ترویر به ویژه سوخت های فسیلی گفت: روزانه میلیون ها پیکه نفت و گاز با ارزش بالا را می سوزانیم و علاوه بر آلودگی زیست محیطی، از ظرفیتهای علمی برای خلق ارزش افزوده غفلت می کنیم. حال چالش بر عهده دانشمندان و نخبگان کشور است و همین توانمندیهاست که دشمن را نگران کرده و موجب خصومت آنان با دانشمندان ایرانی شده است. آنها دانشمندان ما را ترور می کنند چرا که می توانند بازار را از آنها بگیرند. در جامعه ما توانمندی ایجاد و ویسنگی کشور واقع کنند. رئیس جمهور با تأکید بر نقش دانشگاههای نسل چهارم در حل مسائل کلان کشور افزود:

حدود چهار، پنج ماه از بیماریان کلاما غیر قابلونی و بدون تحرک ایران توسط اسرائیل و ایالات متحده می گذرد و احتمال حملات بیشتر همچنان وجود دارد. امنیت ملی یک پیش شرط لازم برای رونق و پیشرفت است. همان طور که آدم اسمیت - پسر سرمایه خاری و به طور گسترده به عنوان پدر علم اقتصاد شناخته می شود - در اثر بزرگش تحقیق در باب طبیعت و عامل ثروت ممل تأکید کرده دفاع «بسیار مهمتر از ثروت است» حتی از دیدگاه اسمیت، حفاظت از کشور اولویت دارد و بر ایجاد ثروت مقدم است. با این حال، باید توجه داشت که برای قوی بودن از نظر نظامی و توان دفاع از مرزها یک کشور به رشد اقتصادی پایدار نیاز دارد. به عبارت دیگر، رشد اقتصادی معلوم برای دفاع ملی حیاتی است.

تولید ناخالص داخلی (GDP) تأکید مهم ترین شاخص اندازه و سلامت کلی یک اقتصاد است. برای اندازه گیری پیشرفت کشورها در طول زمان، اقتصاددانان معمولاً بر تولید ناخالص داخلی واقعی سراسره تمرکز می کنند. نرخ رشد تولید ناخالص داخلی سراسره از کجا می آید؟ اقتصاددانان رشد بهره دوری را عامل اصلی بلندمدت رشد تولید ناخالص داخلی واقعی سرانه می دانند. همان طور که برنده جایزه نوبل، پل کوزمین، در کتاب خود «مصر انتظارات کاهش یافته» (۱۹۹۷) اشاره می کند «بهره دوری همه چیز نیست، اما در بلندمدت تقریباً همه چیز است.»

جایزه نوبل اقتصاد اسامیل به سه اقتصاددان - جوناس موبکر (نصف جایزه) و فیلیپ آگین و پیتر هلیت (هر کدام یک چهارم) - اهدا شد که کارشان، همراه با مقاله پیشگامانه بل رومر در سال ۱۹۹۰ (رومور جایزه نوبل ۲۰۱۸) را باعث آن دریافت کرده در سه تا چهار دهه اخیر درک ما از آن منشا رشد منون و چگونگی شکست هزاران سال رکود در رفاه و دست یابی به افزایش پایدار تولید ناخالص داخلی واقعی سرانه راه به طور چشم گیری از تقا داده است.

سوال اصلی اقتصاد ایران امروز این است که چگونه می توان رشد پایدار را محقق کرد و رفاه جمعیت را افزایش داد البته این سوال بسیار پیچیده است و برای بررسی درست آن به حداقل دهها و بلکه صدها صفحه نیاز است. با این حال من در اینجا بر اساس دانش و درک خودم از این حوزه و ملاحظات مربوطه، چند سرخ ارائه می کنم، تحلیل دقیق نیابت و داده های که برای اقتصاد ایران به آنها از جاع دادم، در مقاله موجود در صفحه گزگل من قابل دسترسی است.

بسیاری از ایرانیان «هم اقتصاددانان و هم غیر اقتصاددانان - اعتقاد دارند که عامل اصلی جلوگیری از رشد اقتصاد ایران، تحریمهاست و به همین دلیل ایران نمی تواند در درستی رشد کند یا توسعه پایدار داشته باشد. اما این باور نادرست است و در تضاد کامل با دانش پیشرفته اقتصاد قرار دارد. البته تحریمها تأثیر منفی و قابل توجهی بر اقتصاد ایران داشته اند، همان طور که در نوشته خودم که در بالا اشاره شده است، اثر آن را می توان در عملکرد رشد اقتصادی ایران در طول ۱۵ سال گذشته دید اما مشکلات اصلی جای دیگری است.

ایالات متحده در ادبیات رشد به عنوان مرز پیشرفت در نظر گرفته می شود؛ به این معنا که برای بیشتر قرن گذشته، پیشرو در رشد بهره دوری و نوآوری بوده و همچنین طی ۱۰۰ سال گذشته به طور مداوم بالاترین تولید ناخالص داخلی واقعی سرانه را در میان اقتصادهای پیشرفته داشته است. فرض کنید بخواهیم به این سوال پاسخ دهیم: عوامل اصلی توضیح دهنده پایین بودن درآمد واقعی سرانه ایران نسبت به آمریکا چیست؟ به عبارت دیگر، ایران برای دستیابی به همان سطح درآمد سرانه آمریکا چه کارهایی باید انجام دهد؟

برای پاسخ به این سوال، اقتصاددانان رشد، روش شناسی یا به نام «حسابداری توسعه» بسط داده اند که بررسی می کند، آیا تفاوت در تولید ناخالص داخلی سرانه ناتلی از تفاوت در سرمایه فیزیکی، نیروی کار یا چیزی به نام بهره دوری کل عوامل (TFP) است؛ بخشی از تفاوت که با نیروی کار و سرمایه به تنهایی توضیح داده نمی شود.

با استفاده از یکی از مهم ترین مجموعه داده ها در اقتصاد رشد - جدول جهانی بن (Penn World Table) یا PWT - تلاش کرده ام به این سوال برای اقتصاد ایران پاسخ دهم. این پایگاه داده که به طور گسترده مورد استفاده قرار می گیرد برآوردهایی از تولید ناخالص داخلی واقعی -